

Verslag van IVN Plantenwerkgroep

Lezing “slimme planten” door Harrie Hermens en Marly Beursgens

Zaterdag 22 Februari 2025.

Harrie en Marly hebben voor deze les “slimme planten” 6 categorieën uitgesplitst. Deze slimme thema's zijn: voedsel, bestuiving, zaadverspreiding, verdediging, bescherming en aanpassing aan de omstandigheden. Ze presenteren achtereenvolgens deze thema's.

Ik kan het niet allemaal gaan opsommen, dus neem ik er een greep uit; bijvoorbeeld de zaadverspreiding. Het doel is met zo weinig mogelijk energie de zaden zo ver mogelijk weg te krijgen.

- Vingerhelmbloem: mierenbroodjes nemen zaadjes mee.
- Klit: kleefkruid voorzien van weerhaakjes, deze blijven in de vacht van dieren zitten.
- Agrimonie: heeft ook weerhaakjes en blijft op kleding zitten.
- Springzaad: zaden springen weg met hulp van een druppel water.
- Paardenbloem: zaadjes zweven weg op de wind.
- Gele lis: zaadjes zijn afgesloten met een kurklaagje en de zaden drijven op het water weg.

Strategieën ter aanpassing aan bijzondere omstandigheden, deze hebben maar een doel: overleven.

- Waterlelie: alle planten hebben huidmondjes, meestal aan de onderkant, maar bij de waterlelie aan de bovenkant.

- Zinkboerenkers: zware metalen, zink en lood, speciale cellen worden apart aangemaakt, is het blaadje vol dan wordt het afgestoten.
- Zinkviooltje: gebruikt een schimmel.
- Zeekraal: de wortels zijn met zuurstof omgeven. Het zout kan niet binnenkomen. Het beetje zout dat desondanks toch weet binnen te dringen komt terecht in de onderste bladeren.
- Schijnsparrie: zilte en gerande: twee keer per dag wordt dit overspoeld, de bloemetjes klappen dan dicht, een luchtbel blijft boven de meeldraden en de stamper aanwezig. Deze beide zijn luchtdicht afgesloten.
- Duivelsnaaigaren: dit groot warkruid komt voor op brandnetels. Het klein warkruid dat voorkomt op de heide heet duivelsnaaigaren. Ze parasiteren op hun gastheer. De bloei wordt afgestemd op de bestuivers van de waardplant. Eiwit zorgt ervoor dat de bloei gestimuleerd wordt.
- Speenkruid: kent drie manieren om zich voort te planten: ongeslachtelijk, via de wortelstokken, in de oksels van de blaadjes groeien knolletjes. De plant kan weinig insecten lokken.
- Klimop: (maar ook de wingerd) de standplaats is meestal vrij donker, de hechtwortels aan de plant hebben zuignapjes waarmee deze hoger kan klimmen. Deze hechtwortels kunnen gewone wortels vormen en zoeken het licht.

Tenslotte nog een boek dat Marly en Harrie aanraden: Niet zonder elkaar. ISBN 9789082043648.

Hermien Hendriks, Willemiek van Deutekom

Coördinatoren IVN Plantenwerkgroep Roermond